

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/11/2016
Identifikačné číslo spisu: 7014200398
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7014200398.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., právne zastúpeného JUDr. Jánom Šofrankom, advokátom so sídlom Moyzesova 50, Košice, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sd/23/2014-22 zo dňa 10. novembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sd/23/2014-22 zo dňa 10. novembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. marca 2014, ktorým odporkyňa podľa § 65, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov priznala navrhovateľovi od 20.07.2010 starobný dôchodok v sume 89,20 € mesačne, postupne zvýšený na 113,90 € od 01.01.2014. Navrhovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok, pretože nesúhlasí s krátením dôchodku podľa čl. 33 Dohovoru č. 128.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný. Zistil, že navrhovateľovi bol rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. p.: VS-31.901/ZS-2-97 zo dňa 24.06.1997 priznaný príspevok za službu od 16.05.1997 vo výške 6 713 Sk mesačne podľa § 119 a § 120 zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov PZ Slovenskej republiky v spojení s § 84 a § 85 Výnosu Ministerstva vnútra SR č. 86 zo dňa 16.12.1991, ktorý sa považuje od 01.04.1998 za výsluhový príspevok. Ďalej zistil, že personálnym rozkazom riaditeľa Odboru kriminálnej polície KR PZ v Košiciach zo dňa 09.04.1997 č. 252/1997 bol navrhovateľ dňom 15.05.1997 uvoľnený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR.

Z potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPOU-OSZ-31.901-10/2013-VZ zo dňa 24.06.2013 vyplýva, že navrhovateľovi bol od 01.02.2010 priznaný výsluhový dôchodok podľa ustanovenia § 38, § 39, § 58, § 60 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov so zhodnotením doby náhradnej vojenskej služby od 01.04.1974 do 29.08.1974 v I. kategórii funkcií a doby služobného pomeru príslušníka PZ od 01.09.1974 do 15.05.1997 v I. kategórii funkcií, od 01.02.1999 do 31.12.1999 v I. kategórii funkcií a od 01.01.2000 do 31.01.2010 v III. pracovnej kategórii.

Krajský súd dospel k záveru, že odporkyňa správne pri výpočte výšky starobného dôchodku navrhovateľa podľa zákona o sociálnom poistení zhodnotila doby, ktoré boli zhodnotené na účely výsluhového príspevku a v nich dosiahnuté hrubé zárobky a tento vyčíslila v súlade s § 66 cit. ods. 1 cit. zákona ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty, t. j. 626,80351766 eur mesačne; navrhovateľ do vzniku nároku na starobný dôchodok získal celkom 39 rokov a 161 dní dôchodkového poistenia.

Rovnako správne odporkyňa aplikovala aj čl. 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, ktorý bol uverejnený v Zbierke zákonov č. 416/1991, čiastka 79, v zmysle ktorého, keďže navrhovateľ dostáva aj výsluhový dôchodok za tú istú sociálnu udalosť, starobný dôchodok v uvedenej výške krátila o sumu starobného dôchodku zodpovedajúcu obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku za celé roky trvania služobného pomeru.

Starobný dôchodok navrhovateľa bol vypočítaný správne a v súlade s príslušnými platnými právnymi predpismi, ako aj v súlade s ustálenou súdnou praxou a rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydanými v obdobných prípadoch (napr. 1So/34/2014), preto krajský súd napadnuté rozhodnutie odporkyne ako zákonné potvrdil v súlade s ust. § 250q ods. 2 O.s.p..

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že predmetné rozhodnutie odporkyne je nepreskúmateľné, pretože v jeho výroku nie je uvedený žiadny prameň vnútroštátneho práva, na základe ktorého odporkyňa vykonala krátenie starobného dôchodku, čo je v rozpore s ustanovením § 209 ods. 3 zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov. Poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie vydané v skutkovo rovnakom prípade (sp. zn. 10Sd/151/2013), kedy Krajský súd v Bratislave rozhodnutie Sociálnej poisťovne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Ďalej uviedol, že suma starobného dôchodku zodpovedá obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku za celé roky a je určená ako súčin starobného dôchodku a koeficientu určeného ako podiel obdobia, kedy neboli odvádzané finančné prostriedky do systému sociálnej poisťovne, čiže suma starobného dôchodku mesačne je určená ako rozdiel sumy starobného dôchodku zodpovedajúcej obdobiu dôchodkového poistenia (vrátane doby služby) mesačne a sumy starobného dôchodku zodpovedajúcej obdobiu dôchodkového poistenia, ktorým je doba zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku mesačne. Preto mal byť starobný dôchodok vypočítaný uvedeným spôsobom a nie ako to uviedla odporkyňa v preskúvanom rozhodnutí.

Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo zmenil tak, že vráti odporkyni rozhodnutie zo dňa 10.03.2014 č. XXX XXX XXXX X na ďalšie konanie pre nesprávne právne posúdenie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za

opodstatnené. Má za to, že krajský súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Námietku navrhovateľa, že vo výroku rozhodnutia nie je uvedený prameň vnútroštátneho práva, na základe ktorého bolo odporkyňou vykonané krátenie starobného dôchodku, považuje za právne irelevantnú, pretože rozhodnutie odporkyne obsahuje ustanovenia zákona o sociálnom poistení, na základe ktorých bolo rozhodnuté o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok v súlade s § 209 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

Krajský súd ustálil, že odporkyňa pri vydaní rozhodnutia postupovala v súlade s právnymi predpismi a ustálenou súdnou praxou najvyššieho súdu. Odporkyňa vo svojej rozhodovacej činnosti je povinná aplikovať Dohovor, a to priamo bez potreby osobitného zákona. Trvá preto na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.03.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal odvolací súd rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil zákonnosť tohto rozhodnutia odporkyne.

Podľa obsahu spisu predmetom tohto konania je preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. marca 2014, ktorým odporkyňa podľa § 65, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov priznala navrhovateľovi od 20.07.2010 starobný dôchodok v sume 89,20 € mesačne, postupne zvýšený na 113,90 € od 01.01.2014.

Rozsahom podaného opravného prostriedku je ako súd prvého stupňa, tak aj súd odvolací viazaný, to znamená, že predmetom súdneho prieskumu v odvolacom konaní v zásade nemôžu byť námietky, ktoré neboli uplatnené v opravnom prostriedku a na prípadné vady konania sa prihliada iba v prípade, ak ide o vadu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. V opravnom prostriedku navrhovateľ nenamieta, že vo výroku rozhodnutia nie je uvedený žiadny prameň vnútroštátneho práva, na základe ktorého odporkyňa vykonala krátenie starobného dôchodku, naopak, uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia obsahuje všetky náležitosti, na základe ktorých mu bol starobný dôchodok priznaný, ako aj samotný spôsob jeho výpočtu, namieta len spôsob jeho krátenia. Dôvodil tým, že v jeho prípade nejde o súbeh dôchodkov z jedného systému a preto suma jeho dôchodku mala byť vypočítaná bez krátenia.

Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že odporkyňa postupovala v súlade so zákonom a ustálenou judikatúrou, keď najskôr vypočítala teoretickú sumu dôchodku aj s prihliadnutím na dobu výkonu služby, a takto vypočítaný dôchodok následne krátila v zmysle čl. 33 Dohovoru č. 128, pretože ak by ku kráteniu nedošlo, bola by navrhovateľovi tá istá doba služby zohľadnená dva krát - aj pre výsluhový príspevok, aj pre starobný dôchodok. Takýto postup vyplýva napr. z judikátu najvyššieho súdu, uverejneného v Zbierka stanovísk NS a súdov SR 5/2011 pod č. 55. V odôvodnení tohto rozhodnutia je o. i. uvedené, že „z článku 33 ods. 2 Dohovoru podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného ako aj osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému iba krátiť, a to najviac o sumu, ktorá neprevyšuje sumu výsluhového dôchodku (príspevku za službu považovaného za výsluhový dôchodok. ... že na účely stanovenia výšky starobného dôchodku je

potrebné do doby dôchodkového poistenia započítať aj doby hodnotené na účely príspevku za službu. Až po takom stanovení výšky starobného dôchodku možno sumu starobného dôchodku krátiť o sumu príspevku za službu, považovaného za výsluhový dôchodok“.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. marca 2014 za vydané v súlade so zákonom, preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňi náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.